I.Yusupov shıǵarmalarında adamǵa hám haywanǵa baylanıslı abstraktlıq mánidegi sózler parsı-tájik tilindegi mánisin saqlaǵan halda ózlestirilgen.

Mısalı:

Saǵadaǵı suw simirip juwhaday
Ayaqqa aǵızbay, teńseltti jurttı. («Haǵla Ámiwim»)
Aydarhaday aybat shegip, julqınıp
Hám jilli kózlenip, Jayhun bolıp aq. «Haǵla Ámiwim»)

Bunda "juwha" adamnıń hár qıylı minez-qulqına baylanıslı atama bolıp, parsı-tájik tilinde *jádigóy, jalǵan háreket, jalatay* mánislerin, al'aydarha" túp mánisi boyınsha "hádden tıs bádaybat haywan, ápsanawiy jılan"mánisin bildirip, awıspalı mánide adamnıń unamsız baha semasındaǵı háreketin bildirip keliwshi minez- qulqı kórnisin ańlatıwda da jumsaladı.

Parsı-tájik tilindegi ayırım sózler qaraqalpaq tilinde grammatikalıq formada da keliwi ushırasadı.

Mısalı:

Bádhasılǵa hámel jetse,
Puqarasın talar iytshe. («Xalıq sózleri»)
Biytártip ósken qız bala
Bále tabar kúle-kúle («Xalıq sózleri»)

Parsı-tájik tilinde "biy" ónimli grammatikalıq forma bolıp, túbirdiń aldına prefikslik xızmette jumsaladı, al "bádhasıl" sózi mánisi boyınsha "jaman, tómen, pás" mánisin bildirip, qosıq qatarında da dál óz orında qollanılǵan, hám onıń kórkemlik mánisin asırıwǵa xızmet etip tur.

Shayır shıǵarmalarında parsı-tájik tilindegi kómekshi sóz shaqabındaǵı sózler, óz mánisin saqlaǵan halda qollanılǵan.

Mısalı:

Máǵár qaysı planetaǵa salar bolsam iz,
Saǵınarman sen arqalı Jerdi qumartıp,
"Men seniń bir shıbıǵıńman, jasaw joq sensiz". (Watan)

"Máǵár "sózi jazba hám ádebiy tilde *eger* bolıp qollanılıp, parsı-tájiktilinde, bir bolsa, eger, sol bolmasa, "múmkin"-degen mánilerdi bildiredi. Al, qosıq qatarında ańlatatuǵın mániske stillik kórkemlik boyaw beriw menen ayrıqshalanıp tur. Juwmaqlap aytqanda, shayır I.Yusupov shıǵarmalarındaǵı ózlestirmelerdi ele de hár tárepleme tillik qubılısların ashıp beriw qaraqalpaq til ilimindegi áhmiyetli máselelerden.

Ádebiyatlar

1. Бердимуратов Е. Ҳәзирги заман қарақалпақ тилиниңлексикологиясы. –Нөкис: «Қарақалпақстан»,1968.
2. Сайтов Д. XVIII-XIXәсирлердеги қарақалпақ шайырлары шығармаларының тили. –Нөкис: «Қарақалпақстан»,1989.
3. Бекбаўлов О., Мәмбетназаров Қ. Қаҳарманлық дәстанлардағы өзлестирме сөзлердиң түсиниги. –Нөкис: 1992.
4. Шәмшетов Ж. Қарақалпақ тилине шығыс тилинен кирген сөзлер тарийхынан. –Нөкис: 1984.
5. Бекбаўлов О. Қаҳарманлық эпостың араб-парсы лексикасы ҳәм оның тарийхый –лингвистикалық характеристикасы. – Нөкис: «Қарақалпақстан», 1979.

REZYUME

Maqolada O'zbekiston qahramoni I.Yusupovning she'riy satrlari orqali fors-tojik tilidan kirgan o'zlashma so'zlarning har xil ma'nolari tahlil etilgan. Shoirning she'riy satrlaridan misollar keltirilgan. Shuningdek, shoir asarlarida o'zlashma so'zlarning ko'plab ushrashish sabablari, shoirning rus tili va turkiy tillarni bilish maxorati, qoraqalpoq folklori, xalq donoligi meroslaridan, ularda qo'llanilgan o'zlashmalarning manolaridan teran xabardorligi, qoraqalpoq adabiyotining klassik asarlari bilan birga dunyo xalqlari, ayniqsa tojik adabiyoti klassik asarlarini bilishi bilan bog'liq degan xulosa qilingan.

РЕЗЮМЕ

В статье анализируются различные значения персидско-таджикских слов, вошедших в поэтические строки героя Узбекистана И.Юсупова. Приводятся примеры из стихотворных строк поэта. Кроме того, овладение поэтом русским и турецким языками, каракалпакским фольклором, наследием народной мудрости, глубоким смыслом используемых в них смыслов наряду с классическими произведениями каракалпакской литературы народов мира, особенно в связи со знанием классических произведений таджикской литературы.

SUMMARY

The article analyzes the various meanings of the Persian-Tajik words included in the poetic lines of the hero of Uzbekistan I. Yusupov. Examples from poetry lines of the poet are given. In addition, the poet's mastery of the Russian and Turkish languages, Karakalpak folklore, the heritage of folk wisdom, the deep meaning of the meanings used in them, along with the classical works of the Karakalpak literature of the peoples of the world, especially in connection with the knowledge of the classical works of Tajik literature.

УДК: 8/ 81.33

БИР ТУРКУМ ДОИРАСИДАГИ ОМОНИМ СЎЗЛАР ҚУРШОВИНИ ЛИНГВИСТИК МОДЕЛЛАШТИРИШ МАСАЛАСИ

Ш.К.Гулямова – *филология фанлари бўйича фалсафа доктори*
Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети

Таянч сўзлар: семантик анализатор, корпус, лингвистик модел, моделлаштириш, семантик ва морфологик фильтр, омоним, ўнг бирикувчи, сўл бирикувчи.

Ключевые слова: семантический анализатор, корпус, лингвистическая модель, моделирование, семантический и морфологический фильтр, омоним, правый соединительный, левый соединительный.

Key words: semantic analyzer, corpus, linguistic model, modelling, semantic and morphological filter, homonym, right connective, left connective.

Кириш. Лингвистик модел – (франц. modele (модел), лот. modulus — ўлчов) сунъий равишда тилшунос томонидан яратилган, ўз хатти-ҳаракати билан (одатда соддалаштирилган шаклда) бошқа қурилманинг хатти-ҳаракатини (асл) лингвистик мақсадлар учун қайта ишлаб чиқарадиган ёки симуляция қиладиган ҳақиқий қурилма. Моделлаштириш асл нусханинг мавҳум идеал объекти сифатида ишлайди.

Асосий қисм. Ҳар бир омоним турининг туркум табиатидан келиб чиқиб, уларнинг лингвистик таъминотини ва у орқали лингвистик моделини тузиш лозим. Чунки бир сўз туркуми доирасидаги омоним сўзлар қуршови от ва феъл ҳамда сифат ва феъл туркуми доирасида учрайдиган омоним сўзлар ёки турли туркум доирасида вужудга келадиган омоним сўзлар қуршовини моделлаштириш каби амалга оширилмайди. Зеро, бир туркум доирасидаги омоним сўзларни грамматик шакллар орқали аниқлаб бўлмайди. Маълумки, бир туркум доирасида учрайдиган омоним сўзлар грамматик шакллар қўшилганда ҳам омонимлигини сақлаб қолади. Масалан: *Асорат I от.* Тутқунлик, қуллик, эрксизлик ҳолати. *Асорат II от.* Бўлиб ўтганнинг қолдиғи, излари [3:22]. Асорат I + нинг/ни/га/да/дан = асоратнинг/ни/га/да/дан

Асорат II + нинг/ни/га/да/дан = асоратнинг/ни/га/да/дан

Кўриняптики, бундай фильтр орқали бир туркум доирасида учрайдиган омонимларни фарқлаш имконсиз. Шунинг учун бундай сўзлар алоҳида фильтр базасини яратишни тақозо этди. Лингвистик база бўлиб

хизмат қилган “Омонимларнинг изоҳли луғати” ҳамда “Ўзбек тилининг изоҳли луғати”даги бир сўз туркуми доирасидаги омонимлар турини қуйидагича гуруҳлаш мумкин: 1) фақат от туркуми доирасидаги омоним сўзлар; 2) фақат сифат туркуми доирасидаги омоним сўзлар; 3) фақат феъл туркуми доирасидаги омоним сўзлар; 4) фақат ундов сўзлар орасидаги омонимлар. Ўзбек тилида қуйидаги усуллар орқали бир туркум доирасидаги омонимияни бартараф этиш мумкин: 1) олдинги мустақил сўз билан бирикиш – W_P; 2) кейинги мустақил сўз билан бирикиш – W_F. Биз омоним сўзлар қуршовини лингвистик моделлаштиришда хусусий маънолар бирикувчанлигига асосландик. Чунки сўз серқирра ҳодиса бўлиб, бир сўз жуда кўп бирикувчилар билан қўллана олади. Сўзнинг нутқий қўлланиши ҳам ўзига анча бирикувчиларни “торта олади”. Бу ҳолда сўз семантикаси билан ишлаш, айниқса, уни моделлаштириш корпус тилшунослиги учун мураккаблигича қолаверади. Ана шу қамровни ХМ орқали чегаралаш мақсадга мувофиқ. Бу эса семантик фильтр базасини яратиш ҳамда омонимларни моделлаштиришни енгиллаштиради. Бирикувчиларни аниқлаш мақсадида қуйидаги манбалардан фойдаланилди: 1) “Омонимларнинг изоҳли луғати”; 2) “Ўзбек тилининг изоҳли луғати” (5 жилдли); 3) Ўзбек тилининг таълимий корпуси; 4) Ўзбек тилидаги 10 та бадиий асар.

Шу ўринда таъкидлаб ўтиш керакки, компьютер лингвистикаси тараққиёти давомида матнни қайта ишлаш дастурларининг алгоритмларида тилда мавжуд ҳар бир лингвистик тушунчага рамз (символ) берилган бўлиб, бугунги кунга келиб, бундай рамзлар умумқабул қилинган белгилар сифатида фойдаланилади. Таҳрир ва таҳлил дастури базасида халқаро истеъмолга кирган лингвистик тушунчаларнинг махсус белгиларга эга лингвистик бирликларидан фойдаланилди [1:16]. Биз моделлаштиришда мана шу символлардан имкон қадар фойдаланишга ҳаракат қилдик. Маълум ўринларда бирликларнинг хусусий жиҳатларини инобатга олиб, махсус белгиларни беришда индивидуал ёндашилди. Бир туркум ичида учрайдиган омоним сўзларни семантик фильтрлаш қуйидаги йўллар орқали амалга оширилиши мумкин:

1. Фақат от сўз туркуми доирасидаги омонимларни келишик шаклларини (6 та) олган ҳолда ундан сўнг қандай сўз келишига қараб (сўнг бирикувчанлик асосида), ёки от-омонимдан олдин келган сифат орқали хусусий маънолар бирикувчанлиги асосида аниқлаш.

Буни қуйидагича моделлаштириш мумкин:

H_N+CS_aff=V. Бунда: H_N = {от-омоним}; CS_aff = {-, -нинг, -ни, -га, -да, -дан}; V={феъл сўз}.

H_N+CS_aff=N/Num/Adj/Adv/Pr/Mim. Бунда: H_N = {от-омоним}; CS_aff = {-, -нинг, -ни, -га, -да, -дан}; N={от}, Num={от}, Adj={сифат}, Adv={равиш}, Pr={олмош}, Mim={тақлид}.

Adj+H_N. Бунда: Adj={сифат}, H_N = {от-омоним}. Мана бу модел асосида ишлайдиган от-омонимлар ҳам лексиконда мавжуд бўлиб, булар ўзидан олдин келган сифат билан бирикиб, бирикувчиси отнинг сифатловчиси бўлиб, от-омоним маъносини аниқлаб келади. *Асар I от; эскирган. Из, таъсир.*

Асар II от. Эстетик, ақлий ижод маҳсули [3: 21-22].

Асар ўчмоқ, қолмоқ // Асарнинг алами // Асарни кўрмоқ // Асарга тегмоқ // Асардан эсламоқ.

Асарнинг маъноси, хулосаси, ҳажми, кўлами // Асарни ўқимоқ, тингламоқ, нашр эттирмоқ, мутолаа қилмоқ // Асарга баҳо бермоқ, тан бермоқ, хулоса бермоқ // Асарда яширинган // Асардан таъсирланмоқ, хулоса чиқармоқ, ўқимоқ, мутолаа қилмоқ.

Кўриняптики, от-омонимлардан кейин феъл ёки исм характеридаги сўзлар келиши мумкин. Сўз доим ҳам барча келишик шаклларини олиб, бирикма ҳосил қилиши шарт эмас. Бу сўзнинг семантик хусусияти билан боғлиқ масала.

Булар фақат от сўз туркуми доирасидаги омонимларни аниқлаш учун ишлаб чиқилган инвариант модел бўлиб, бу бир қатор субмоделларда воқеланади. Масалан, {H_N+Nom_CS_aff=V/N}; {H_N+Gen_CS_aff=N}; {H_N+Dat_CS_aff=V}; {H_N+Acc_CS_aff=V/N/ADJ/ADV/NUM/PR}; {H_N+Loc_CS_aff=V/N/ADJ/ADV/NUM/PR}; H_N+Abl_CS_aff=V/N/ADJ/ADV/NUM/PR}.

Бу субмоделларда от-омонимдан кейин қайси келишик шакли келишига қараб ундан сўнг бирикадиган сўзларнинг туркуми кўрсатилган. Маълумки, келишик синтактик шакл ясовчи қўшимча бўлиб, у сўзни сўзга боғлашга хизмат қилади. Бош келишикнинг махсус қўшимчаси мавжуд эмас, БК шаклидаги от-омонимдан сўнг феъл ёки от сўз туркуми келиши мумкин. Қаратқич келишиги, одатда, отни отга, тушум келишиги отни (ёки отлашган сўзни) феълга, жўналиш, ўрин-пайт, чиқиш келишиклари эса от (отлашган сўз) ни феълга ёки исмларга боғлашга хизмат қилади.

2. Фақат сифат сўз туркуми доирасида учрайдиган омонимларни ундан кейин кела оладиган хусусий маънолар бирикувчанлиги асосида сўнг усул орқали аниқлаш.

H_{adj}+N. Бунда: H_{adj} ={сифат-омоним}; N={от сўз};

H_{adj}+V. Бунда: H_{adj} ={ сифат-омоним}; V={феъл сўз}.

Масалан: Сирли – сифат. Сир (эмаль, глазурь) берилган, сир билан қопланган.

Сирли – сифат. Сири бор, англаб бўлмайдиган [3:115].

Сирли I + челак, чойнак, идиш, қозон, лаган

Сирли II + воқеа, нигоҳ, одам

Бунда сифатдан сўнг от сўз туркумидаги сўз келиб, от-омонимнинг маъносини аниқлаштирган.

Бўш – сифат. 1. Ичига ҳеч нарса солинмаган. 2. Банд қилинмаган. 3. Ҳужайра тўқималари зич жойлашмаган, юмшоқ. Бўш – сифат. 1. Таранг тортилмаган, солқи. 2. Етарли асосланмаган. 3. Етарли даражада талабчан бўлмаган, ён босувчан [3:43].

Бўш I + қоп, челак, пиёла, сумка // ер, ўрин, вақт, фурсат

Бўш II + боғламоқ, қўймоқ // сўз, гап

Юқоридаги мисолда “бўш” сўзининг биринчи маъносида ундан кейин от сўз туркуми, иккинчи маъносида ҳам от, ҳам феъл сўз туркумига мансуб бирикувчи билан боғланган.

Булар фақат сифат сўз туркуми доирасидаги омонимларни аниқлаш учун ишлаб чиқилган инвариант модел бўлиб, бу бир қатор субмоделларда воқеланади.

3. Фақат феъл туркумидаги омонимларни фарқлаш қуйидагича амалга ошади: 1) феъл-омоним 2-шахс буйруқ майлида ёки феълнинг ноаниқ формаси (-моқ)да бўлса, ўзидан олдин хусусий маънолар бирикувчанлиги асосида сўл усул билан аниқланади. Буни қуйидагича моделлаштириш мумкин:

WG+H_V. Бунда: WG={от, равиш, равиш характеридаги сифат, сон, олмош}; H_V={феъл-омоним}

Феъл-омоним грамматик шаклларни, аниқроғи, феълнинг вазифа шаклларини қабул қилиб келганда эса юқоридаги фильтр ҳамда модел иш бермайди. Бунда тахминан қуйидагича ҳолат юз беради: 1) феъл-омоним –ган (-кан, -қан) сифатдош шаклларини қабул қилса, ундан кейин, асосан, от келади, феъл-омоним сифатловчи вазифасини бажаради. Баъзан ундан сўнг соф феъл ҳам келиши мумкин. Бунда сифатдош отлашган ҳисобланади. Аммо бунда фақат ўнг бирикувчини аниқлаш иш бермайди. Шунинг учун бундай ҳолатда ҳар икки томон (ўнг ва сўл) бирикувчиларни аниқлаш керак. Масалан: Чоп – феъл. Югурмоқ. Чоп – феъл. 1. Зарб билан уриб кесмоқ.

2. Ер сатҳини кесиб ағдармоқ [3: 155].

Олдинга // уйга ЧОП**ГАН** *бола // одам // сайёҳ// аёл// эркак// аскар*

Қилич билан// ерни ЧОП**ГАН** *аскар// деҳқон // боғбон*

2) феъл-омоним -б,-иб шаклини олганда эса қуйидагича ҳолат кузатилади: Феъл-омонимдан сўнг мустақил феъл келиб, грамматик шакл икки феълни боғлашга хизмат қилиши ёки феъл-омоним кўмакчи феълли сўз қўшилмасининг етакчи мавқеида воқеланиб, грамматик шакл етакчини кўмакчига боғлаши мумкин. Ҳар иккала ҳолатда ҳам феъл-омоним қайси маънода келиши равшан бўлмай қолади. Буни ҳам ўнг ва сўл бирикувчилар асосида аниқлаш мумкин бўлади.

-й (-ай) билан келса, албатта, ундан сўнг кўмакчи феъл келиши талаб этилади. Буни ҳам ўнг ва сўл усул бирикувчилари асосида фарқлаймиз. Масалан: Бела I – феъл. Йўргак. Гавданинг кўкрак қафаси билан бўкса орасидаги энг хипча қисми. Бешикка қўл-оёғини боғлаб ётқизмоқ. Бела II – феъл. Юқадиган нарсани кўп миқдорда тегизмоқ, чапламоқ, бирор нарса билан боғламоқ [3: 28-29]. {Болани // бешикка // ёруғда // қорнидан БЕЛА**Б** чиқмоқ // кўзғалмоқ // чарчамоқ, // бермоқ, ташламоқ, қўймоқ; БЕЛ**АЙ** бошламоқ}. {Қонга, тупроққа, лойга // БЕЛАН**ИБ** қолмоқ; БЕЛА**Й** олмоқ; беланиб олмоқ}.

Булар фақат феъл сўз туркуми доирасидаги омонимларни аниқлаш учун ишлаб чиқилган инвариант модел бўлиб, бу бир қатор субмоделларда воқеланади.

Хулоса. Омонимларни қуршовда аниқлашнинг ўнг ва сўл усули сўзнинг табиатидан келиб чиққан ҳолда аҳамиятлидир. Таҳлиллардан англашиладики, омоним сўзни фильтрлашнинг сўл усули ундан олдинги бирлик орқали, ўнг усули эса омонимдан кейинги бирлик орқали аниқланишидир. Бир туркум доирасидаги ҳар бир омоним сўзнинг семантик фильтри ва моделини яратиш орқали ўзбек тили семантик анализаторининг лингвистик асосларини ишлаб чиқиш корпусда омонимлар муаммосини бартараф этишга хизмат қилади.

Адабиётлар

1. Абжалова М. Таҳрир ва таҳлил дастурларининг лингвистик модуллари. Монография. –Тошкент: «Нодирабегим», 2020.
2. Пўлатов А. Компьютер лингвистикаси. –Тошкент: «Akademnashr», 2011.
3. Раҳматуллаев Ш. Ўзбек тили омонимларининг изоҳли луғати. –Тошкент: «Ўқитувчи», 1984.
4. Сулейманов Д.Ш., Гатиатуллин А.Р. Структурно-функциональная компьютерная модель татарских морфем. –Казан: 2003.
5. Формальные модели и програмные инструменты компьютерной обработки татарского языка / Р.Р.Гатауллин, А.Р.Гатиатуллин, О.А.Неврозова, Д.Р.Мухамедшин, Д.Ш.Сулейманов, Б.Э.Хакимов, А.Ф.Хусаинов. – Академия наук РТ, Институт приклалной семиотики АН РТ. –Казань: Изд-во Академии наук Рт, 2019.
6. Шемакин Ю.И. Начало компьютерной лингвистики. –М.: МГОУ, 1992.
7. Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 5 жилдли. –Тошкент**:** Ўзбекистон миллий энциклопедияси, 2006**.**

РЕЗЮМЕ

Ушбу мақолада бир туркум доирасидаги омоним сўзлар қуршовини лингвистик моделлаштириш масаласи борасида олиб борилган изланиш натижаси берилган ва амалий аҳамияти ёритилган.

РЕЗЮМЕ

В данной статье приводится результат исследования по теме лингвистического моделирования окружения слов-омонимов в рамках серии и освещается её практическая значимость.

SUMMARY

This article presents the results of a study on the topic of linguistic modelling of the environment of homonymous words in the framework of the series and highlights its practical significance.

ҚАРАҚАЛПАҚ СПОРТ ТЕРМИНОЛОГИЯСЫНДА ШЕТ ТИЛ ӨЗЛЕСТИРМЕЛЕРИНИҢ ҚОЛЛАНЫЛЫЎЫ ҲАҚҚЫНДА

К.М.Кощанов – *филология илимлериниң кандидаты, профессор*

Р.Ж. Мураткамалова – *ассистент оқытыўшы*

Әжинияз атындағы Нөкис мәмлекетлик педагогикалық институты

Таянч сўзлар: спорт, жисмоний маданият, олимпиада, мураббий, бокс, чемпион, мусобақа, школа, коллеж.

Ключевые слова: спорт, физкультура, олимпиада, тренер, бокс, чемпион, соревнование, школа, колледж.

Key words: sport, physical, the Olympic Games, coach (trainer) box, champion, competition, school, college.

Ҳәзирги дәўир қарақалпақ тили лексикасында әсиресе, терминологиясының раўажланыўында позитив жаңалықлар жүз бермекте. Буның тийкарғы себепшиси халқымыздың яғный, жәмийетимиздиң турмысындағы болып атырған жаңа унамлы раўажланыў ҳәм өзгерислер болмақта. Усындай тилимиз, лексикасындағы өзгерислерди жәмийетимиздиң барлық тараўларында ушыратыўға болады. Ҳәзирги дәўирде жәмийетимизде жедел раўажланып атырған экономика, бизнес, финанс, исбилерменлик, фермерлик, инновациялық технологиялар, қурылыс, илим-билим, спорт, мәденият, жәмийетти басқарыў ҳәм басқа да барлық социал-экономикалық тараўларында көриўге болады.

XX-XXI әсирде қарақалпақ тили спорт терминлери өзиниң жедел раўажланыўын тапқан. Мәселен: *спорт, дене тәрбиясы, бокс, волейбол хоккей, гандбол, атлетика, аўыр атлетика, кросс батминтон, тренер, олимпиада, спартакиада, чемпион, чемпионат, старт, финиш, штанга, команда, бадминтон, ватерполо, гандбол, щтанга, ракетка* ҳәм т.б. қарақалпақ тилинде спорттың ҳәр бир тараўы ишинде өзлерине тийисли терминлерде көплеп дүзилген ҳәм ҳәр қыйлы болған формаларға пайдаланылған. Мысалы: *футбол-футболшы, футболистлер, футболшылар, футбол майданы, футболдағыдай, тренер, тренерге, тренерлер, штрафной, 11-метрлик, ҳүжимши, ярым қорғаўшы, вратарь (дәрўазаман), стадион, мини футбол, таим, бокс, боксшы, боксердей, раунд, ринг, апперкот, очко, штрафной, нокдаунд, нокаут, тренер, чемпион, аут* ҳәм тағы басқа сөзлер өзлестирилди ҳәм кең пайдаланылмақта.

Ҳәзирги дәўирде Республикамызда жедел раўажланыўын тапқан спорт ҳәм дене мәденияты тараўларында да бурын көрилмеген терминологиялық өзгерислер болмақта. Бул пикиримизге мысал ретинде Қарақалпақстан Республикасында 1997-жыл 29-ноябринен баслап шығып киятырған «Қарақалпақстан спорты» жәмийетлик-сиясий спорт газетасын келтириўге болады. Бул газетада Республикамызда болып атырған барлық спорт тараўындағы өзгерис ҳәм жаңалықларды оқыўға болады.

Газетаның 2021-жыл №20 (945) 8-май санында жәрияланған «Боксти буннан былай да раўажландырыў илажлары ҳаққында» Өзбекстан Республикасы Президенти Ш.М. Мирзиёевтың қарары халқымыз арасында, әсиресе, спортшылар арасында үлкен қызығыўшылық ҳәм қуўаныш оятты.

Кейинги жылларда қарақалпақ спортының лексикасында пайда болған көплеген жаңа сөзлер, ибаралар, атамалар ҳәм сөз дизбеклериниң пайда болыў себеби -